

Ulrika Nettelblad

Route 66

Jag drack tre koppar kaffe varje vardag, och varje fredagskväll åt jag en pizza.

Till pizzan såg jag, alltid, kriminalserier. Det var ett genomtänkt beslut.

Kaffet bestod – vanligen – av två koppar snabbkaffe och en kopp brygg, fördelade med snabbkaffe på morgonen och vid middagstid, och bryggkaffe kring lunchtid, hemma hos någon kund. Av någon anledning känner människor sig tvungna att bjuda på kaffe när någon kommer hem till dem och fixar deras elfel. Ibland bjuder de även på kakor. Särskilt om de har något fel i huvudet som leder till ensamhet.

Fredagspizzan var en ny sort, varje vecka. Det började med att en dag kände jag mig ensam. Jag undrade om något någonsin var på väg i rätt riktning. Då hämtade jag hem en katalog från pizzerian som ligger ett kvarter från mig, och sedan följde jag dem som en bruksanvisning för livet. Jag började med pizza nummer ett och sedan fortsatte jag från den utgångspunkten – nästa vecka nummer 2 (Al funghi) och sedan nummer 3 (Vesuvio) och så fortsatte jag så, varje vecka av livet som passerade. På så sätt blir livet, för varje vecka som går, lite mer exklusivt. Specialpizzorna, till exempel, de där med oxfilé och bearnaise, de kommer inte förrän kring 50.

Jag trodde mycket på anpassning av de egna rutinerna, så att andra kan passas in i dem, när andra kommer in i ens liv. Som att dricka snabbkaffe så att man inte blir van att börja dricka en hel kaffekanna själv, bara för att man inte har någon att dela den med. Om man äter en pizza varje fredag, är det lätt att göra plats för någon annan genom att bara beställa en till. Och vänjer man sig vid att se kriminalserier, då vet man att man är mycket mer kompatibel med andra personlighetstyper än om man vant sig vid till exempel dokumentärer om brobyggen. Jag tyckte mycket om dokumentärer om brobyggen. Trots det förstod jag att fungerande rutiner, det handlar om att välja, och välja bort.

Jag tyckte om dokumentärer om brobyggen, och så tyckte jag om blonda tjejer som såg ut som fotomodeller och som hade keps och som åt hamburgare med sina små tjejmunnar så att större delen av hamburgaren pressas ut längs sidorna så att dressing stryks över läppar, över kinder, över silkeshy. Min dröm var alltid att få gå fram och stryka dressing från huden över deras överläpp, medan de fnittrande förfördes för alltid.

Tre koppar kaffe, varje vardag. En pizza varje fredag. Däremellan utrymme för spontanitet och variation. Som jobbet. En dag åkte man ut till Hissjö, fixade elen hos dement tant, åt tantkakor till kaffet som smulade som tantkakor alltid gör så att man hittade smulor i behån, fastnade i svetten mellan bröstet, upptäcktes först veckor senare. En annan dag ringde panikslagen kvinna från Östra gymnasiet, flämtade i luren. Ett helt

klassrum ligger bara nere! Ingenting funkar! Projektorn, lamporna, inget! Hon lät lika nervös som en nybliven förälder som lämnat sin bebis ensam för att gå på toaletten. I bakgrunden hördes avgrundsvrål, som från en döende gorilla, och dunsar, som från ett huvud som upprepade gånger och med full kraft kastades in i ett elevskåp. Det var sådana dagar jag stoppade med mig en pepparspray i fickan. Våld ingår inte i min rutin, men jag tror skarpt på att vara förberedd. En av de många dumma saker vanliga dumma människor gör, är att de utgår från att alla andra är lika snälla som de själva.

Det där klassrummet, på Östra gymnasiet. När jag kom in där luktade det rosor. En doft som på en plats full av odören tonårssvett blandat med acnevar och ångest närmast känns magisk. Jag ställde ifrån mig verktygslådan på en bänk så att dammet virvlade i solskenet, slöt ögonen och stod bara för några sekunder och drog in doften.

Sedan var hon där. En människa som inte var jag hade hoppat högt i luften. Hade varit övertygad om att jag var ensam, hon hade stått gömd bakom en neddragen tavla, undersökt lampknapparna bakom den. Jag ögnade henne nedifrån och upp, uppifrån och ned, på sättet man inte får betrakta kvinnor om man inte själv är en. Jag hade svårt att inte börja le. Detta var den dagliga variationen när den var som bäst: blondin i keps, hästvans, vitt linne som om hon varit oskuldsfull, svart spetsbehå under som om hon inte var det. Och så jeansshorts, precis nedanför rumpan och så slutade de där.

Tomma, blå ögon. Jag älskade tomma ögon. Jag älskade dumma tjejer.

"Jasså", sa jag, och försökte låta sträng. "Där stod du."

Ögonen spärrades upp. Hon såg ut som ett inträngt djur, där i hörnet vid lampknapparna.

Jag gillade att vara jägare.

"Ljuset... jag... spansklärare", sa hon. Sjungande dialekt. Pitemål, eller möjligen något närliggande. "Alltså... vikarie."

Hon kan inte ha varit mer än tjugo. Helt uppenbart omedveten om sina utseendemässiga kvaliteter.

"Jag är elektrikern", sa jag. Myndig, men inte förmyndande, stämma. "Här för att fixa... allt."

Lade handen på min verktygslåda, samtidigt som jag tog ett steg närmare henne.

"Och efter det", sa jag, sänkte rösten en aning, "är jag här för att bjuda dig på lunch."

Hon var Frida. Nitton, snart tjugo. Visste inte vad hon ville med livet, visste inte vad livet ville med henne. Flyttat från en norrländsk by, hit, för att se världen och plugga spanska, och nu var hon besviken. Umeå var inte riktigt världen och spanska på universitetet var alldeles för lite mörka mystiska män och alldeles för mycket grammatik och fonetik. Dessutom tyckte hon inte om sina studiekamrater.

"De gör så mycket men de vill så lite", sa hon. Glimmade till i ögonen, ett ögonblick, och tillade: "Jag, jag vill så mycket."

Men gör så lite, tänkte jag. Men jag visste hur kvinnor ska tas. Visste att man ska säga

något annat än det man tänker.

”Låter helt rätt”, sa jag, ”det är att vilja som är grejen. Utan vilja tar man sig aldrig någonstans, vet du.”

Hon såg på mig, länge, med de där frånvarande ögonen.

”Elektriker”, sa hon sedan, ”ville du bli det? Vad det var du ville?”

Jag ryckte på axlarna och undrade vilket svar som skulle ge mig bäst chans att få se henne naken.

”Jobbet”, sa jag, ”har aldrig varit det viktiga för mig. Det viktiga, för mig, har alltid varit kärleken.”

Hon gjorde en hastig gest med fingrarna över håret. Försökte stryka det rätt, som för att se sötare ut. Kvinnor tror alltid att deras hår spelar någon roll.

”Kärleken”, sa hon sedan, med allvaret hos en flicka som är så ung att hon fortfarande tror att vad hon har att säga är viktigt, ”den tror jag också på.”

Samma kväll strök jag dressingen från ovanför hennes överläpp. Och mer därtill.

Jag tyckte om dumma flickor. Dumma flickor är passiva. Kvinnor som inte var passiva gjorde mig oftast trött.

Frida hade rätt. Hon ville så mycket. Hela tiden, ville hon så mycket. Nog gjorde det mig mycket trött. Nog var det så, att Frida var den sortens flicka man dumpade efter första ligget. Men jag tyckte om Frida på samma sätt som vissa människor gillar barn. Hon påminde mig om något jag kanske en gång trott om världen, innan jag blev mogen och vuxen. Kanske var hon fortfarande ett barn, helt enkelt.

Som i februari, när vi satt på pizzeria Rhodos vid Vasaplan och åt pizza-och-salladsbuffé. (Fast ingen pizza, såklart, för Frida. Hon gick på lågkolhydratdiet eftersom hon ville gå ner fem kilo, som alla dumma kvinnor vill). Hon skar med minutiös noggrannhet sina gröna oliver i millimeterstora bitar. Verkade faktiskt lägga mer engagemang i att skära dem än att äta dem. Intresserat plockade hon upp paprikabitarna i dem på gaffeln – det är ju paprika i sådana där oliver på burk. Hon studerade dem som om hon varit en utomjording som just landat på jorden och försökte förstå dessa märkliga vanor.

”Alltså jag undrar alltså”, sa hon”. Blinkade till, som om världens komplexitet överväldigade henne. ”Men det har väl med biologi att göra, typ.”

”Huh?”, sa jag medan jag stoppade in en halv pizzabit i munnen. Jag tyckte om stora tuggor. Maten smakar mer om den äts i stora tuggor.

”De gröna oliverna. Att de växer så att de blir röda inuti. De svarta växer inte så.”

”Det är paprika i oliverna, Frida. I sådana där billiga grönliver från burk är det alltid paprika.”

De blå ögonen spärrades upp så vitt att man nästan kunde se in under ögonlocken. En mager hand slogs för munnen. Jag ville ta bort den så jag kunde se hennes mjuka läppar igen, men jag visste hur det ligger till: man måste lyssna på tjejerna när de pratar, först. Sedan får man kyssa dem.

”Men...”, sa hon och gav den ynkliga oliven på tallriken en medlidsam blick, ”men... hur får de paprikan att växa inuti oliverna?”

Jag tror att jag kan ha känt mig förälskad, då.

Hon började klaga en fredagskväll. Kanske hade det varit bättre om hon inte gått på den där förbannade dieten. Då hade hon haft en pizza som täppt till truten på henne.

Jag tyckte om när livet var trevligt. Jag begärde aldrig mer av livet – och livet begärde aldrig mer av mig – än att saker skulle vara trevliga. Tre koppar kaffe en vardag, en pizza om fredagarna. En blondin att mata med hamburgare fast hon ruskade på huvudet så håret dansade över beniga axlar och sa att hennes tunga absolut inte fick nudda hamburgerbrödet för då kunde hon bli tjock.

Förväntar man sig mer än trevlighet från livet, blir man i bästa fall djupt besviken. I värsta fall blir man djupt olycklig.

En fredagskväll, framför CSI. Jag åt nummer 14 (Al tonno), hon åt ekologisk kokosolja på en tesked. Hon såg lidande ut. Jag tänkte att de hade att göra med kokosoljan. Jag såg nöjd ut. Hur jag vet det? Helt enkelt för att jag alltid ser nöjd ut. Det är mitt typiska kännetecken.

”Ebba”, sa hon med gäll röst, mitt i mordgätans upplösning. Slängde ner teskeden i burken med kokosolja. Klonk, sa det när skeden slog mot burken; det var en glasburk. Dyra och onödiga saker säljs ofta i glasburkar, har jag märkt.

”Sch”, sa jag och vek ihop min pizzabit för att lyckas trycka in hela biten i munnen på en gång. ”Det är ju nu man får veta om horans läkarutbildning verkligen var äkta... i så fall tror jag det var hon som gjorde det.”

Klonk, igen. Hon slog med skeden mot burken, som någon som ska hålla tal.

”Ebba! Vi gör ju aldrig någonting!”

Det slog om till reklam. Jag vände ansiktet mot henne. Vissa flickor är söta, nästan som sötast, när de är arga. Frida var inte det.

”Vi ser ju på CSI och äter pizza. Eller kokos”, sa jag.

Jag vände blicken mot teven igen. En kvinna i röd läderklänning ålade sig mot en pelare i en mans vardagsrum, som också det kännetecknades av läder. Svart sådant. Hög bas dunkade i bakgrunden och mannen i vardagsrummet såg glad men inte förvånad ut, som om ålande kvinnor ofta dök upp i hans hem. Därefter visades en stor bild på en deodorant av ett märke jag inte kände till. Jag tänkte att Frida var snyggare än kvinnan i klänningen, och vände mig mot henne igen. Hon hade ännu inte tagit upp skeden ur burken.

”Livet är mer än det här”, sa hon.

Hon ställde ner burken på borde, lade armarna i kors, som för att skydda sig mot mitt svar. Hennes bröst trycktes upp av armarna, så man såg mer av dem. Ändå kom jag på mig själv med att bara se på hennes ansikte.

”Så jävla mycket mer än det här”, sa hon. ”Och jag tänker... jag känner... jag vet...”

Plötsligt bröt hon ihop i hysteriska snyftningar. Det kom att överraska mig; Frida var inte söt när hon var arg, men hon var mycket söt när hon grät. Det var en ovanlig egenskap hos en kvinna.

På vissa sätt var Frida, kanske, en ovanlig kvinna.

Tre koppar kaffe varje vardag. En pizza varje fredag. Det största problemet i livet småkakssmulor, som någon enstaka gång fastnade mellan bröstet. Man ska inte begära mer än trevlighet av livet. Men det var något med min Frida. Inte bara det att hon var min, och att jag ville att hon skulle fortsätta vara det.

Jag stängde av teven.

"Vad vill du?", sa jag.

Hon rörde runt, runt i sin kokosolja med skeden. Började fumla med orden, som om hon var överraskad över sin egen gråtattack. Lade an en röst som försökte låta sexig och världsvan men som någonstans under den heta självupptagenheten mest lät ensam.

"Ä-ä-äventyr, darling", stammade mitt nittonåriga bombnedslag och fixerade mig med sina klarblå ögon. "Det är äventyr jag vill ha."

Två dagar senare var biljetterna bokade; fem dagar senare hade vi åkt.

Route 66 för hela slanten, baby.

Alla städer i mellanvästern ser likadana ut. Som Robertsfors, fast med WalMart i stället för Konsum. Platsen utgörs av en stor väg, och kring vägen finns hus. Inga människor går bredvid vägen, utan man åker mellan platser i en bil.

Och så är allting omgivet av öken. Det är också en skillnad mot Robertsfors.

Motellen, däremot, är det som lämnar utrymme för variation. Jag såg fler motell i mellanvästern än vad jag önskat. När jag väl gav Frida äventyr var hon bara trött, hela tiden. För att vara på en roadtrip ville hon vara väldigt lite on the road och väldigt mycket bara i en motellsäng och sova. Ibland sov hon tolv timmar per natt, och trots det ville hon alltid stanna till vid nästa motell redan vid sjutiden på kvällen. Åt knappt något heller, bara sov. Jag tänkte att det kanske var en ny fas i vårt förhållande, något som händer när man varit tillsammans ett tag och liksom börjar slappna av. Det var svårt för mig att veta. Jag hade inte haft ett långt förhållande på så många år nu.

För mig var det tvärtom, de där dagarna i mellanvästern: jag fick mycket svårt att sova. Det kan ha varit avsaknaden på sex, eller en frustration över att ständigt se dessa identiska städer, eller kanske bara det att jag brutit min rutin. Hursomhelst: när Frida hade somnat brukade jag bara gå ner till hotellbaren och dricka irish coffee. Jag hade kunnat strunta i spriten, men kaffet i USA var fruktansvärt och det här var det enda sättet att få i sig det.

Ibland blev det kanske lite för många irish coffees. Men jag blev aldrig redlös, bara melankolisk. Det var också en sak som var avvikande, som borde ha varit en varningsklocka till och med. Jag hade aldrig tidigare haft mycket till övers för melankoli.

Kvällen jag pratade med bartendern hade vi tagit oss kanske halva vägen genom öknen. Vi var på ett motell som inte ens låg vid någon stad, utan bara mitt i, mellan allting. Redan vid sjutiden började Frida gäspa och ha sig och då var det bara att stanna till. Jag följde henne inte ens upp till rummet, gick bara direkt in till baren och beställde en Irish Coffee. Rummet var skumt, illa upplyst och inrökt, med vinröd heltäckningsmatta och märkliga tapeter i brunt och gult. De var fläckiga också, tapeterna. Jag längtade hem.

Bartendern var en lång, smal blondin med en imponerande urringning och läppar som måste ha gett henne dubbla lönen i dricks. Motellet var inte stort och jag såg henne redan när vi kom in. Hennes ansiktsdrag var lite för grova för att hon skulle vara riktigt attraktiv, men hon hade något annat. Det var något särskilt med hennes lugna rörelser när hon gjorde i ordning min irish coffee som gjorde mig väl till mods.

”You look very good”, sa jag när hon ställde fram drycken. Hörde själv att det var länge sedan jag talat engelska – en påtaglig norrländsk accent trängde igenom.

”Oh well”, svarade hon med kraftiga basstämma och kastade med det platinafärgade håret, ”I used to be male.”

Jag blev tyst. Det var svårt att veta vad jag skulle svara. Efter någon minut log hon och fyllde ut tystnaden:

”I look better now.”

Jag log och tog en klunk av min irish coffee, gjorde en grimas åt det sötsliskiga i smaken och började räkna på hur många mil det kunde vara kvar av den här eländiga resan och hur många dagar till det skulle innebära i den här takten.

”So, that was your girlfriend?”, fortsatte min platinablonda basstämmebartender. Jag nickade. ”Pretty. So pretty. And still, you don’t look happy? I’d be so happy, with such pretty girlfriend.”

Jag försökte förklara, på stapplande engelska. Jag sa att gnistan hade försvunnit. Jag sa att det var som om resan som skulle föra oss samman hade fört oss längre ifrån varandra än någonsin förr. Att istället för att bli nöjd hade hon bara blivit mer missnöjd. Bartendern nickade, ögon glimtade av något slags igenkänning. Hon lutade sig fram emot mig, och sa i viskande ton (trots att det inte fanns någon annan kund i närheten):

”You know, darling, I know women. I know them so well that I even became one! And there are only two things this could be about. Either she wants to marry you. Or she’s got a dark, dark secret.”

Jag frågade vad det kunde vara för mörk hemlighet, men bartendern vägrade svara. Sa bara att det var dags för mig att rusa upp för trapporna och talk to my girl. Det fanns vissa saker, sa bartendern, som bara en riktig kvinna kunde förstå sig på.

Jag undrade i mitt stilla sinne hur en basstämma-shemale hade mage att antyda att han skulle vara mer kvinna än jag.

"Frida", väste jag i hennes öra, "ut med det jävla språket."

Jag hade hoppats att hon skulle vakna med ett ryck. Istället satte hon sig bara sakta upp i sängen, som en zombie i värsta sortens skräckfilm.

"Full", sa hon med sömndrucken röst, "du är full."

Jag kände efter för att undersöka om hon hade rätt. Det hade hon inte. Jag var inte full, bara salongsberusad.

"Du har något att berätta för mig", sa jag.

Reaktionen var subtil, men uppenbar. Hela hennes kropp stelnade.

"Alltså hur mycket dricker du?", sa hon snabbt.

Jag tände sänglampan. Hennes solbruna hy glänste av svett, den droppade från pannan, ner över de toppiga brösten. Hon hade knottriga små finnar över hela bröstet, jag hade inte sett dem förut. Jag undrade om de inte funnits där tidigare eller om jag bara börjat älska henne mindre.

"Jag tog dig hit för att du skulle bli glad", sa jag. "Ge dig ditt förbannade äventyr.

Hon slog ut med händerna.

"Jag blev glad."

Hon drog upp täcket över bröstet, svepte det hårt kring kroppen som om hon försökte mumifiera sig själv.

Drog in efter luft.

Släppte ut luften.

"Ebba...". Hennes röst lät som om hon hade en propp av skumgummi i halsen som hindrade ljudet från att komma ut. Hon såg så ung ut, plötsligt. Mitt huvud snurrade. Av alkoholen, av mellanvästern, av doften av hennes hår. Jag såg på henne och jag tänkte att det här var inte en flicka som kunde ha en dark secret. Det här var ju bara ett barn.

Och därefter sa vi de näst sista sakerna vi någonsin skulle säga till varandra, precis samtidigt, så att orden rörde ihop sig med varandra. Rörde ihop sig med varandra, men inte tillräckligt för att vi inte skulle kunna urskilja precis vad den andra sa.

Jag sa:

"Vill du gifta dig med mig?"

och hon sa:

"Ebba, jag är gravid."

Hon höll ett krampaktigt tag om sitt täcke, så att knogarna vitnade.

"Ebba", sa hon igen, och jag ville slå henne bara för att hon använde mitt namn.

"Ebba, jag är gravid och jag vet inte vem som är pappan."

Tre koppar kaffe varje vardag. En pizza varje fredag. Ett ständigt stigande nummer på fredagsnöjet, en känsla av att livet bara blir bättre och bättre. Man har sina rutiner. Man har sin trygghet. Man borde veta bättre än att tro att någonting kommer bli roligare på en roadtrip i USA med en snygg svensk blondin. Deras kaffe är förfärligt. Pizzorna ska man inte ens tala om. Och de svenska tjejerna är inget annat än svekfulla horor som

spärrar upp sina babyblå ögon och tror att de ska bli förlåtna då.

Jag var tyst. Flera minuter. Flera minuter är mycket för en flicka som just bekämt en kardinalsynd.

”Jadu”, sa jag sedan. ”En sak kan jag säga dig. Det är i alla fall inte jag.”

Därefter lämnade jag motellet utan vidare diskussion.

På så sätt fick vi båda vad vi ville. Hon fick spontaniteten och äventyret i att vara gravid på ett motell i ett främmande land, utan bil eller körkort och utan pengar eller hembiljett, och jag fick resa hem till mitt mycket trevliga och välordnade liv.

Nästa fredag ska jag testa nummer 63.

Livet har aldrig varit bättre.